

91.9:5(ЧУКР-ЧХМЕ)
П 85

Врачебно-Санитарное бюро Подольской Губернской Земской Управы.

БИБЛИОГРАФИЧЕСКІЙ УКАЗАТЕЛЬ
ПО
МЕДИЦИНѢ И ГИГИЕНѢ
Подольской губерніи
съ 1714 по 1913 годъ включительно.

А. Н. Прусевитъ.

КАМЕНЕЦЪ-ПОДОЛЬСКЪ

Электр. типо-литографія Подольскаго Губернскаго Правленія.

1914.

91.915(4УКР-4ХМЕ)

Врачебно-Санитарное бюро Подольской Губернской Земской Управы.

96

17-854

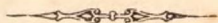
БИБЛИОГРАФИЧЕСКІЙ УКАЗАТЕЛЬ

П О

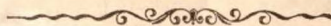
МЕДИЦИНЪ и ГИГИЕНЪ

Подольской губерніи

съ 1714 по 1913 годъ включительно.

ДР А. Н. Прусевигъ.

Хмельницька ОУНБ

1159195

КАМЕНЕЦЪ-ПОДОЛЬСКЪ.

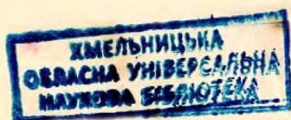
Типографія Подольскаго Губернскаго Правленія.

1914.

ЗМІСТ *

1. Передмова	3
2. Історія епідемій	5
3. Сучасний стан санітарії та гігієни	8

* зміст створено Хмельницькою ОУНБ, вказані сторінки відповідають нумерації видання

Печатающийся библиографическій указатель посвященъ литературѣ медицинскихъ наукъ, имѣющихъ мѣстное значеніе, а именно медицинская топографія и статистика, эпидеміи, санитарія и гигиена Подольской губерніи.

При этомъ слѣдуетъ оговориться, что многія сочиненія, помѣщенные въ указатель литературы по естественнымъ наукамъ имѣютъ также отношеніе къ медицинскимъ наукамъ. Въ отдѣлѣ ботаники есть труды, относящіеся къ народной медицинѣ, геологія имѣетъ косвенное отношеніе къ медицинскимъ наукамъ, цѣлые отдѣлы по метеорологіи и климатологіи и химіи уже всецѣло касается ихъ.

Въ отдѣлѣ физической географіи, въ нѣкоторыхъ описаніяхъ путешествій есть указанія о климатѣ, болѣзняхъ населенія и т. п., напр. Бопляна, Маршала и др. Поэтому отсылаемъ интересующихся въ этимъ отдѣламъ.

Если мы обратимся къ изученію этого матеріала съ исторической точки зрѣнія со стороны, такъ сказать, преемственности идей, то замѣтимъ, что изученіе особенностей нашей губерніи съ врачебной стороны шло скачками, не планомѣрно. Въ XVIII ст. случайно для борьбы съ эпидеміями сюда пріѣзжали врачи „иностранцы“, командированные правительствомъ, въ

роятно ихъ было не мало, но только нѣкоторые оставили печатные описанія и труды о мѣстныхъ эпидеміяхъ. Затѣмъ полстолѣтія ничего въ этой области не сдѣлано. Въ 1859 г. основывается Подольское Общество врачей, которое ставило своей задачей изученіе Подоліи въ санитарно-гигіеническомъ отношеніи. Общество это существовало до 1865 г. и за это время издало пять выпусковъ: „Materyałów do topografii lekar skiej i higieny Podola“.

Кромѣ того, члены этого Общества, послѣ его закрытія, работали въ этой области и печатали свои труды въ медицинскихъ русскихъ и польскихъ журналахъ. Въ 1878 году организовалось (уставъ утвержденъ 23 августа 1876 года) новое Общество Подольскихъ врачей, поставившее своею цѣлью изученіе Подоліи въ санитарномъ отношеніи и составленіи ея медицинской топографіи и санитарной карты. Была составлена программа для медико-топографическихъ изслѣдованій Подольской губерніи. Только и всего.

Затѣмъ отдѣльными лицами освѣщались частные вопросы (о сточныхъ водахъ, водоснабженіи, канализаціи, холерной эпидеміи и т. п.).

Наконецъ, съ 1912 года началась работа Земства, которая дастъ въ будущемъ крупные результаты и работникамъ на этомъ поприщѣ дается итогъ всей предыдущей работы предшественниковъ, а также ключъ для дальнѣйшей дѣятельности.

I.

Исторія епидемій.

1. baron de Bientema. Archiatri Loimologia sive historia constitutionis pestilentis annis 1708, 1709, 1710 1711 et 1713, per Thraciam, Sarmatiam, Poloniam, Silesiam, Daciam, Hungariam, Livoniam Sueciam, Saxoniam, Austriam variaque loca S. R. J. grassata, in quibus, demonstratur, Pestis causam in ipso corpore orari naturalem esse, aequae ac variolarum, morbillorum et cujusvis epidemiae, ejusque contagium non esse certe effectus, explicatus que vera ejus qualitas praenotatis cura in genere et specie ac denique custodio..., Viennae, 1714.

2. Rzączyński. Historia naturalis curiosa Regni Poloniae et Magni Ducatus Lithuaniae annexarumque provinciarum in tractatus XX divisa. Sandomeria, 1721, 4°.

3. „ Auctuarium historiae naturalis Regni Poloniae. Gedani, 1742, 4°.

4. Schreiberi Joan. Frid. Observationes et cogitata de Pestilentia quae annis MDCCXXXVIII et MDCCXXXIX in Ucraina grassata est. Petropoli, 1750, 4°.

5. Schulzen Ch. T. Nachrichten einiger besonderen Krankheiten, so in Polen wahrgenommen werden. Dresden, 1754, 8°.

6. Möllers Joh. Wilh. Reise von Warschau nach der Ukräne im Jahr 1780 und 1781. Sie beschreibt die Lebensart der Eincoohner, die Naturproducte, den Handel des Landes, u. s. w. und die daselbst geherrschte Pest: Epidemie nebst den dagegen worgekehrt gewesenen Anstalten. Herzberg am Harz, 1804, 8°.

7. Samoilowitz. Descriptio pestis. Petropoli, 1784.

8. Szafronski. Abhandlung ueber die Pest. Leipzig, 1785.

9. Möllers J.W. Reise von Wolhynien nach Cherson im J. 1787. Hamburg, 1802, 8°.

10. de la Fontaine Leopold. Chirurgisch Medizinische Abhandlungen verschiedenen Inhalts Polen betreffend. Mit kupfern. Breslau—Leipzig, 1792, 8°.

11. Finke Léonhard Ludwik. Versuch einer allgemeinen medizinisch—praktischen Geographie, worin der historische Theil der einheimischen Völker und Staaten Arzneikunde vorgetragen wird. 3 band. Leipzig, 1792—95. (Von Polen II b. 479—502, III b. 611—616).

12. Mursina C.L. Sitten Lebensart und Krankheit in Polen (Mursina neue Med. Chir. Bibl. № 50). Polen nach seiner bisherigen, geographischen u. s. w. Beschaffenheit, 1796.

13. O środkach zapobieżenia zjawienia dżumy. Mińkowce, 1796.

14. Minderer J. Geschichte der Pest in Wolhinien im Jahre 1798, nebst einigen Bemerkungen über die Eigenschaft des Pest—Contagii... Berlin, 1806, 8°.

15. Lernet Joannis. Ad propositiones de peste a Regia Societate scientiarum Varsaviensi prolatas respondens dissertatio. Cracoviae, 1814, 8°, XXVIII+392+10.

16. „ Rozprawa o morze. Z łacińskiego na polski język przez K. Soczyńskiego przełożona. (Rocznik Towarzystwa przyjaciół nauk t. XI, 1817) i osobno Warszawa, 1817, 8°, 276 str.

17. Gąsiorowski L. Zbiór wiadomości do historyi sztuki lekarskiej w Polsce, od czasów najdawniejszych aż do najnowszych. T. I. Poznań, 1839.

18. Rolle J. Materyały do historyi prostytucyi i sądowej medycyny w Polsce w XVII i XVIII wieku. (Rozmaitości lekarskie, wydał d-r Aleksander Kremer. Petersburg, 1862, str. 116—130).

19. „ Notatki do historyi chorób wenerycznych w Polsce. (Tygodnik lekarski, 1864).

20. „ Dobroczynne zakłady i szpitale w dawnem województwie Podolskiem. (Przegląd lekarski, 1867).

21. Дибергъ. Обзоръ эпидемической холеры въ Подольской губернии въ 1866 году. (Архивъ судебной медицины 1868 г., № 3).

22. Rolle J. Urządzenie medycznej części i choroby epidemiczne w dawnem województwie Podolskim od początku XV w. (Dwutygodnik higieny publicznej, 1872).

23. Архангельскій Г. Холерныя эпидеміи въ Европейской Россіи въ 50 лѣтній періодъ 1823—72 г. Диссертация. Спб., 1874.

24. Пантюховъ И. Эпидеміи въ Польшѣ и Западной Россіи до конца XVIII вѣка. (Мед. Вѣстн. 1877, стр. 33).

25. „ Эпидеміи въ Польшѣ и Западной Россіи до конца XVIII вѣка. (Совр. Медиц. 1877, стр. 102, 118—134).

26. Рейтлингеръ. Изслѣдованіе по исторіи чумы въ Россіи. (Военно-Медицинскій Журналъ 1877, кн. 10-я).

27. Кѣтлинскій Ф. Дореформенныя больницы и забытые врачи. (Под. Лист. 1881, № 133).

28. Фаренгольцъ В. Обзоръ чумныхъ эпидемій въ Подольской губерніи. (Под. Губ. Вѣд. 1890, №№ 35, 36, 37 и 38).

29. Алексѣевскій. Холерныя эпидеміи въ Подольской губерніи. (Больничная газета Боткина 1893 г., №№ 37, 38, 39, 40, 41 и 42).

30. Сулима К. П. д-р. Историческій обзоръ холерныхъ эпидемій въ Подольской губерніи. (Труды 1-го съѣзда врачей Подольской губ. 15—24 февр. 1895 г., стр. 93—128).

31. Мазингъ И. Р. Очеркъ оспопрививанія за 100 лѣтъ. (Прот. Общества Подольскихъ врачей 1896—1897).

32. Чумныя эпидеміи въ Подоліи (историческій очеркъ). (Под. Губ. Вѣд. 1898, № 236, 237, 238 и 239).

33. О чумныхъ и холерныхъ эпидеміяхъ въ Подольской губерніи. (В. Гульдманъ. Памятники старины въ Подоліи. Каменецъ-Под. 1901, стр. 324—339).

34. Мальцевъ А. Ф. Матеріалы къ исторіи призрѣнія душевно-больныхъ въ Южной Россіи. (Обозрѣніе психіатріи и неврологіи 1903, № 1).

35. Дербекъ Ф. А. Исторія чумныхъ эпидемій въ Россіи съ основанія государства до настоящаго времени. Спб., 1905.

II.

Современное состояніе санитаріи и гигиены.

36. Днѣстръ въ врачебномъ отношеніи. (Под. Губ. Вѣд. 1838, № 25).

37. Rolle J. Notatki praktyczne. Meningitis, pneumonia group. tuberculosis. (Tygodnik lekarski 1856, № 19, 36, 37, 38 и 39).

38. Wittyg. Użycie tynktury kantarydowej w skorbutie. (Tygodnik lekarski, 1856, № 37).

39. Baraniecki A. O stowarzyszeniach lekarskich prowincjonalnych. Lwów, 1861.

40. Przybowski K. Krótki rys epidemii duru panującej w końcu 1861 i na początku 1862 roku. (Rozmaitości lekarskie wyd. d-r Aleksander Kremer. Petersburg, 1862, str. 105—115).

41. Sprawozdanie z czynności Towarzystwa lekarzy podolskich za ubiegłych lat trzy. Petersburg, 1862, 8°, 58 str.

42. Baraniecki A. O badaniach topograficzno-lekarskich, jako jednym z głównych zajęć Towarzystwa lekarzy podolskich. (Przyjaciel zdrowia 1862, № 21).

43. Szopowicz. Praktyka lekarska między ludem wiejskim. (Przyjaciel zdrowia, 1862).

44. Rolle J. O gruźlicy spostrzeganej w Kamieńcu od 1 sierpnia 1862 do 1 sierpnia 1863 r. (Tygodnik lekarski 1863, № 33, 34 i 35).

45. „ Powiat Mohylowski pod względem lekarskim. (Tygodnik lekarski 1862, № 3—8).

46. А. Недобыльскій. Объ освѣщеніи и мостовыхъ въ г. Каменцѣ Подольскомъ. (Под. Губ. Вѣд. 1862, № 19).

47. Священникамъ и грамотнымъ людямъ о домашнемъ леченіи народа. (Под. Епарх. Вѣд. 1862, № 24, стр. 848—857).

48. Baraniecki A. O materyałach do topografii i statystyki lekarskiej Podola. Petersburg, 1862. 8°, 22 str. i Notatka o potrzebnych przyrządach dla meteorologiczno-lekarskich stacyj. str. 23—28.

49. Sprawozdania z czynności Towarzystwa lekarzy podolskich za rok 1863. Warszawa 1864, 8°, str. 25. (Pamiętnik Tow. lekarskiego Warszawskiego t. LI).

50. Rolle J. Sprawozdanie z czynności lekarskiej przy szpitalu miejskim w Kamieńcu-Podolsk. za r. 1863. (Materiały do topografii i statystyki lekarskiej Podola. Warszawa, 1865, str. 17—27).

51. „ O gruźlicy spostrzeganej w Kamieńcu od 1 sierpnia 1864 r. (Materiały do topografii i statystyki lekarskiej Podola, Warszawa, 1864, zesz. III, st. 1—22— (odbitka z Tygodnika lekarskiego 1864, № 43—47).

52. „ Sprawozdanie ze szpitala starozakonnego za r. 1863 do 1864. (Materiały do topografii i statystyki lekarskiej Podola. Warszawa, 1865, str. 27).

53. „ Szkic higieny Podola na tle statystycznym oparty. Warszawa, 1864. (Pamiętnik Tow. lekarskiego Warszawskiego 1863, t. XLIX i L).

54. „ Materiały do topografii i statystyki lekarskiej Podola. Warszawa, 1864, 8°, 46 str. (Zesz. III).

55. „ Terapia klimatologiczna wogóle i podolska klimatologia w szczególności. (Materiały do topografii i statystyki lekarskiej Podola. Warszawa, 1864, Zesz. III, str. 22—46).

56. Kremer A. i Rolle J. Kamieniec. Place i ulice, kanały i ścieki. (Materiały do topografii lekarskiej i higieny Podola. Cz. I, Warszawa, 1865, str. 1—17 (odb. z Pam. Tow. lek. Warszawsk. 1864).

57. О господствующих болѣзняхъ. (Годовое собраніе Общества Подольскихъ врачей. Спб. 1864, стр. 3—11).

58. Годовое собраніе Общества подольскихъ врачей. Спб. 1864 (Изъ Медицинскаго Вѣстника, 1864, № 34).

59. Kremer A. i Rolle J. Mięso. (Materiały do topografii i statystyki lekarskiej Podola. Zesz. II, Warszawa 1864, str. 1—32 (odb. z Tygodnika lekarskiego 1864).

60. Ролле I. Проституція въ городахъ Подольской губерніи (Архивъ Судебной Медицины, 1864).

61. Materiały do topografii i statystyki Podola. (Tygodnik lekarski, 1864).

62. Sprawozdanie z czynności Towarzystwa lekarzy podolskich za rok 1864. Warszawa, 1865, 8°, str. 46.

63. Rzecz o chorobach panujących. (Sprawozdanie z czynności Towarzystwa lekarzy podolskich za rok 1864. Warszawa, 1864, str. 4—28).

64. Rolle J. O gorączce powtórnej, febris recurrens, relapsing fever, panującej nagminnie w Kamieńcu w końcu 1864 i na początku 1865 r. Kraków, 1865, 8°, 40 str.

65. „ O gorączce powrotnej (febris recurrens, relapsing fever) panującej nagminnie w Kamieńcu w końcu 1864 i na początku 1865 r. (Materiały do topografii i statystyki lekarskiej Podola. Zesz. V. Kraków, 1865).

66. „ O chorobach włościan z okolic Tulczyna gub. Podolskiej. (Materiały do topografii i statystyki lekarskiej Podola. Warszawa, 1865, str. 1—16).

67. „ O prostytutcei miejskiej na Podola. (Materiały do topografii lekarskiej i higieny Podola, Cz. I, Warszawa, 1865, str. 27—45)

68. „ O oświeceniu m. Kamieńca i jego mieszkań prywatnych. (Materiały do topografii lekarskiej i higieny Podola, Cz. I, Warszawa, 1865, str. 18—27).

69. Narkiewicz A. Szpital wojskowy w Kamieńcu. (Materiały do topografii i statystyki lekarskiej Podola. Zesz. IV, Warszawa, 1865, str. 31. (Odb. z Pam. Tow. lek. Warszawa, 1865).

70. Ролле I. Матеріалы для медико-топографическаго и гигиеническаго описанія Подольской губерніи. (Архивъ Судебной Медицины 1865, кн. IV, стр. 1-24).

71. Свѣдѣнія объ установленіяхъ къ охраненію народнаго здравія. (Труды Под. Губ. Статистич. Комитета. Каменецъ-Под., 1869, стр. 41—42).

72. Свѣдѣнія о Приказѣ Общественнаго Призрѣнія и состоящихъ въ вѣдѣній его богоугодныхъ заведеніяхъ. (тамъ-же, стр. 38—40).

73. Свѣдѣнія о холерѣ въ городѣ Каменецъ-Подольскѣ. (Под. Губ. Вѣд. 1866, № 33 и 34).

Доступ до інших частин книги можливий лише зареєстрованим користувачам Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки з використанням послуги електронна доставка документів:

<http://ounb.km.ua/poslugi/edd/index.php>